

Nemzetközi jogi és Európa-jogi Tanszék

NEMZETKÖZI KÖZJOG II. - NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK SZAKOS HALLGATÓKNAK

Nemzetközi jogi és Európa-jogi Tanszék

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai
Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

A fegyveres összeütközések nemzetközi joga 3. rész

Dr. Kertészné Dr. Váradi Szilvia

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tanulási útmutató

Tananyag hossza: 5 dia

Tartalom: A lecke a humanitárius jog egyik legfontosabb szereplőjére, a Nemzetközi Vöröskeresztre koncentrál, annak szervezetére, jellemzőire, céljaira és feladataira. Bemutatja, hogy az egyes fegyveres konfliktusok esetén milyen hatáskörre rendelkezik, hogyan járul hozzá a hágai jog és a genfi jog betartásához, ellenőrzéséhez.

Áttekintésre szánt javasolt minimum időtartam: 10 perc

Tanulásra szánt javasolt minimum időtartam: 15 perc

A tananyagot **fogalomtár** és **önellenőrző** kérdések egészítik ki, amelyek a tananyag végén találhatóak.

Fogalomtár elsajátítására szánt javasolt minimum időtartam: 15 perc

A Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága (ICRC)

Az ICRC szervezete és céljai

- Résztvevők:
- **Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága**
(International Committee of the Red Cross – ICRC)
- az egyes államokon belül működő nemzeti társaságok (vörös kereszt vagy félhold társaságok)
- Nemzeti Vöröskereszt és Vörös Félhold Társaságok Nemzetközi Föderációja (International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies – IFRC),
- **a genfi egyezményekben részes államok**

Vöröskereszt Nemzetközi Bizottsága - ICRC

- székhely: Genf
- NEM nemzetközi szervezet
- svájci magánszervezet
- független, pártatlan
- humanitárius jog és hadijog területén alapvető szerep
- humanitárius jogi egyezmények kidolgozásában vezető szerep
- tudományos, szervező, oktatási és ezeket támogató tevékenység

Az ICRC hatáskörei

- különböző jellegű konfliktusokban eltérő
- humanitárius diplomácia alkalmazása
- **nemzetközi fegyveres összeütközés**
 - egyértelmű jogok és kötelezettségek
 - hadifoglyokkal való bánásmód ellenőrzése
 - járművei és segélyszállítmányai szabadon mozoghatnak
- **belső fegyveres konfliktus**
 - 1949-es genfi egyezmények közös 3. cikke
 - a felek nem kötelesek elfogadni a segítséget
- **belső zavargások vagy szórványos erőszak**
 - nincs nemzetközi jogi alap
 - felajánlhatja a segítséget a kormánynak

A humanitárius jog betartatása

- **Részes államok feladata** a felelősségre vonás
- Az 1949-es genfi egyezmények közös 1. cikke
„Magas Szerződő Felek kötelezik magukat, hogy minden körülmények között tiszteletben tartják és tiszteletben tartatják a jelen Egyezményt”

Büntetőjogi kérdés

„súlyos jogsértések”

(„grave breaches”)

- nemzeti

- nemzetközi szinten

(erről lásd. Nemzetközi büntetőjog témakörét)

Fogalomtár

- 1) **Védőhatalom:** semleges vagy az adott összeütközésben nem részes más állam, esetleg szervezet, amelyet az egyik összeütköző fél kijelöl, a másik fél elfogad és vállalja a védőhatalmi feladatokat. Biztosítja a konfliktusban érintett államok közötti érintkezést.
- 2) **Állandó semlegesség:** az állam vállalja, hogy katonai koalícióban és háborúban nem fog részt venni. Az állandó semlegesség alapulhat egyoldalú állami akaratnyilatkozaton vagy nemzetközi szerződésen.
- 3) **Háborús semlegesség:** egy konkrét háborúban az adott állam nem vesz részt.
- 4) **Politikai semlegesség:** el nem kötelezettség, amely során az adott állam vállalja, hogy egyik szembenálló tömbhöz sem csatlakozik.

Önellenőrző kérdések

- ✓ Milyen részekből tevődik össze a Nemzetközi Vöröskereszt szervezete?
- ✓ Mutassa be a Nemzetközi Vöröskereszt jellemzőit!
- ✓ Határolja el egymástól a Nemzetközi Vöröskereszt feladatait attól függően, hogy milyen jellegű fegyveres konfliktusról van szó!
- ✓ Milyen eszközöket tartalmaz a nemzetközi jog a humanitárius jog betartására?

Nézz utána!

- Az ICRC hivatalos honlapja: <https://www.icrc.org/en>
- <https://www.icrc.org/en/history>
- Az ICRC tevékenységéhez lásd:
<https://www.youtube.com/watch?v=on9l0KvR5h4>

- * A tananyagban felhasznált képek online megtalálhatók és szabadon hozzáférhetők.
- * A tananyag kizárólag oktatási célból készült.
- * A tananyag a Szerző saját szellemi terméke, forrásként az adott tárgyhoz megjelölt kötelező irodalmi források kerültek felhasználásra.

*Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen
készült az Európai Unió támogatásával.*

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

SZÉCHENYI 2020

2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE